Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar "Trasferimenti ta' negozji bħala promoturi tat-tkabbir tal-irkupru sostenibbli fis-settur tal-SMEs"

(opinjoni fuq inizjattiva proprja)

(2022/C 486/02)

Relatur: **Mira-Maria KONTKANEN**

Deċiżjoni tal-Assemblea Plenarja	20.1.2022
Bażi legali	Artikolu 32(2) tar-Regoli ta' Proċedura
	Opinjoni fuq inizjattiva proprja
Sezzjoni kompetenti	Sezzjoni għas-Suq Uniku, il-Produzzjoni u l-Konsum
Adozzjoni fis-sezzjoni	8.9.2022
Adozzjoni fil-plenarja	21.9.2022
Sessjoni plenarja Nru	572
Riżultat tal-votazzjoni	
(favur/kontra/astensjonijiet)	143/0/0

1. Konklużjonijiet u rakkomandazzjonijiet

1.1. It-trasferimenti ta' negozji huma proċess strateġiku importanti li jiżgura l-kontinwità ta' negozji u jħares l-impjieg. Għalhekk, il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew (KESE) jissuġġerixxi li l-Unjoni Ewropea (UE) u l-politiki ta' rkupru u tkabbir tal-Istati Membri jagħtu rwol b'saħħtu lill-promozzjoni tat-trasferimenti ta' negozji.

1.2. It-trasferimenti ta' negozji jissalvagwardjaw in-nisġa soċjali taż-żoni rurali fejn l-MSMEs (intrapriżi mikro, żgħar u ta' daqs medju) għandhom preżenza qawwija. L-iżvilupp ta' ekosistemi ta' trasferiment ta' negozji li jiffunzjonaw tajjeb u servizzi ta' appoġġ huwa essenzjali għall-preservazzjoni tal-għajxien u l-ekonomiji ta' żoni rurali u monoindustrijali. Il-KESE jemmen li dan għandu jiġi rikonoxxut fl-implimentazzjoni tal-viżjoni fit-tul tal-UE għaż-żoni rurali u fil-Pjan ta' Azzjoni Rurali.

1.3. It-trasferimenti ta' negozji b'suċċess jissalvagwardjaw l-impjiegi eżistenti u joħolqu impjiegi ġodda kif ukoll prospetti futuri għall-impjegati f'termini ta' kontinwità tal-impjiegi u żvilupp professjonali. Il-KESE jħeġġeġ lill-Istati Membri jikkondividu l-aħjar prattiki dwar kif jista' jiġi promoss it-trasferiment ta' kumpanija lill-impjegati, pereżempju fil-forma ta' kooperattiva ([1]) u intrapriżi oħra tal-ekonomija soċjali li huma proprjetà tal-ħaddiema.

1.4. Aktar ma l-intraprendituri jħejju kmieni għat-trasferiment, aktar ikun ta' suċċess it-trasferiment. L-Istati Membri għandhom iżidu l-attivitajiet ta' sensibilizzazzjoni tagħhom dwar it-trasferimenti ta' negozji u jgħammru lin-negozji u lil organizzazzjonijiet oħra ta' appoġġ biex jippromovu u jassistu t-trasferimenti tal-MSMEs. Il-KESE jappella wkoll lill-Istati Membri biex jintroduċu u jkomplu jiżviluppaw mekkaniżmi ta' Twissija Bikrija ([2]) għall-MSMEs biex jappoġġjaw ir-reżiljenza, il-vijabbiltà u fl-aħħar mill-aħħar it-trasferibbiltà tan-negozju.

1.5. L-akkwist ta' negozju eżistenti għandu jiġi promoss b'mod attiv bħala opportunità li tkun attraenti daqslikieku wieħed ikun intraprenditur ta' negozju ġdid. L-għarfien dwar ix-xiri ta' kumpanija u s-suċċessjoni għandhom ikunu parti mill-edukazzjoni intraprenditorjali, fl-edukazzjoni sekondarja u għolja. Għalhekk, il-KESE jappella sabiex jiġu żviluppati inċentivi għat-trasferiment ta' kumpaniji żgħar lil intraprendituri żgħażagħ. Inċentivi bħal dawn jistgħu jinkludu s-sensibilizzazzjoni, is-servizzi ta' konsulenza, il-mentoraġġ u l-aċċess għall-finanzi. Barra minn hekk, il-fehim

([1]) Pereżempju, hemm qafas fi Franza biex jiġi organizzat u ffaċilitat it-trasferiment ta' kumpanija lill-impjegati u biex tissaħħaħ l-attività ekonomika tat-territorji billi jiġi ffaċilitat it-trasferiment tal-MSMEs.

([2]) Il-mekkaniżmu ta' Twissija Bikrija huwa servizz ta' konsulenza u appoġġ lill-kumpaniji f'diffikultà finanzjarja li għandu l-għan ta' intervent bikri biex jipprevjeni l-fallimenti ta' negozji vijabbli.

tal-intraprendituri żgħażagħ dwar id-djalogu soċjali jista' jissaħħaħ aktar biex jiġi żgurat li t-trasferimenti tan-negozji jirnexxu għall-partijiet interessati kollha. Bl-istess mod, għandhom jiġu żviluppati aktar inċentivi għat-trasferimenti ta' negozji għall-intraprendituri nisa, sabiex jiżdied in-numru ta' intraprendituri nisa li bħalissa huwa baxx wisq.

1.6. Il-finanzjament għadu ostaklu għat-trasferimenti ta' negozji b'suċċess u l-biċċa l-kbira tat-trasferimenti ta' negozji jeħtieġu finanzjament estern. Il-KESE jħeġġeġ bil-qawwa lil kull Stat Membru biex jiżgura li jkun hemm istituzzjonijiet finanzjarji disponibbli biex jappoġġjaw it-trasferimenti ta' negozji fil-każ tal-MSMEs, pereżempju billi jassistu fil-kollaterali tas-self bankarju.

1.7. Il-KESE jirrakkomanda li l-Istati Membri jistabbilixxu fora nazzjonali għall-partijiet interessati fit-trasferiment ta' negozji li jirrappreżentaw kemm il-partijiet interessati pubbliċi kif ukoll dawk privati. Il-forums tat-trasferiment ta' negozji joffru approċċ sistematiku u fit-tul għall-promozzjoni tat-trasferimenti ta' negozji. Dawn jipprovdu wkoll spazju għal djalogu kontinwu bejn l-esperti nazzjonali u jikkostitwixxu użu aktar effiċjenti tar-riżorsi.

1.8. Il-KESE jemmen li l-pjattaformi ta' trasferiment tan-negozji online għandhom jiġu żviluppati fl-Istati Membri kollha tal-UE, u li għandhom ikunu aċċessibbli wkoll għall-mikrokumpaniji u l-kumpaniji ż-żgħar. Għandhom jiġu żviluppati interkonnessjonijiet u sinerġiji bejn pjattaformi online differenti fl-Istati Membri u l-Kummissjoni Ewropea tista' tiffaċilita r-rabta bejn swieq online differenti fl-UE.

1.9. Id-data dwar it-trasferimenti ta' negozji ta' spiss tkun frammentata, insuffiċjenti, skaduta, u mhux komparabbli fl-Istati Membri kollha tal-UE. Għalhekk, il-KESE jirrakkomanda li l-Kummissjoni u l-Istati Membri jkomplu jtejbu l-bażi tad-data dwar it-trasferimenti ta' negozji.

1.10. Għandha tiġi żviluppata analiżi regolari tas-sitwazzjoni tat-trasferimenti ta' negozji fl-Ewropa, pereżempju fil-forma ta' barometru mifrux fl-UE kollha għat-trasferiment ta' negozji li jipprovdi wkoll kontribut għal tfassil ta' politika bbażat fuq l-evidenza. L-Assemblea annwali tal-SMEs tal-UE għandha tintuża bħala forum għal diskussjoni regolari u għall-iskambju tal-esperjenza għat-trasferimenti tal-MSMEs. Fl-aħħar nett, għandhom jiġu kkunsidrati diversi inizjattivi ta' sensibilizzazzjoni, bħat-twaqqif ta' ġimgħa nazzjonali u/jew Ewropea għat-trasferimenti ta' negozji.

2. **Introduzzjoni**

2.1. Iż-żieda fl-għadd ta' trasferimenti ta' negozji b'suċċess ikollha benefiċċji immedjati għall-impjieg, il-kontinwità tan-negozju u l-ekonomija Ewropea kollha kemm hi. F'konformità mal-proposti tal-Konferenza dwar il-Futur tal-Ewropa ([3]), it-trasferimenti ta' negozji jikkontribwixxu għal soċjetajiet aktar reżiljenti u koeżivi.

2.2. It-trasferimenti ta' negozji jiffurmaw parti dejjem aktar sinifikanti u naturali tal-iżvilupp strateġiku, it-tiġdid u t-tkabbir tal-MSMEs. Hekk kif il-popolazzjoni tal-Ewropa qed tixjieħ u l-għadd ta' intraprendituri li qed jippjanaw li jirtiraw min-negozju qed jiżdied, it-trasferimenti ta' negozji b'suċċess qed isiru saħansitra aktar kruċjali għall-ekonomija Ewropea tal-MSMEs.

2.3. Kull sena madwar 450 000 kumpanija b'2 miljun impjegat qed jiġu trasferiti fl-Ewropa kollha. Huwa stmat li kull sena, madwar 150 000 negozju jirriskjaw li ma jiġux trasferiti b'suċċess, u dan jipperikola madwar 600 000 impjieg. L-aktar vulnerabbli għal dan huma n-negozji ż-żgħar ([4]).

([3]) Konferenza dwar il-Futur tal-Ewropa, Rapport dwar l-Eżitu Finali, Mejju 2022.

([4]) Kummissjoni Ewropea: Business Dynamics: Start-ups, business transfers and bankruptcy, (Id-Dinamika ta' Negozju: Negozji ġodda, trasferimenti ta' negozji u fallimenti), 2011 (mhux disponibbli bil-Malti).

2.4. It-trasferimenti ta' negozji jistgħu jkunu proċess kumpless minħabba sfidi finanzjarji, maniġerjali, regolatorji, amministrattivi jew tas-suq, bħat-tqabbil tal-bejjiegħa max-xerrejja. Fl-istess ħin, il-parti l-kbira tat-trasferimenti kollha ta' negozji jseħħu f'mikronegozji b'riżorsi limitati. It-trasferiment ta' spiss ikun aktar diffiċli għan-negozji ż-żgħar u għan-negozji fejn is-sid stabbilit ikollu rwol dominanti ([5]).

2.5. Ekosistema ta' trasferimenti ta' negozji li tiffunzjona tajjeb hija essenzjali għal trasferimenti ta' suċċess u tgħin biex jinbnew swieq dinamiċi għat-trasferiment ta' negozji. L-ekosistemi tat-trasferiment ta' negozji jinkludu diversi partijiet interessati pubbliċi u privati: xerrejja, bejjiegħa, predeċessuri, suċċessuri, konsulenti tan-negozju bħal sensara tan-negozju, kontabilisti, avukati u konsulenti, medjaturi, istituzzjonijiet finanzjarji, organizzazzjonijiet ta' appoġġ għan-negozju, dawk li jfasslu l-politika, u akkademiċi. L-attivitajiet ta' sensibilizzazzjoni, li l-għan tagħhom huwa li tiżdied it-tħejjija għat-trasferimenti ta' negozji, huma parti importanti mill-ekosistema. Sal-lum, ix-xenarju tat-trasferimenti ta' negozji jvarja b'mod sostanzjali bejn l-Istati Membri u bejn ir-reġjuni fi ħdan Stat Membru partikolari, u jħalli spazju għal tagħlim reċiproku u titjib għall-ekosistemi tat-trasferimenti ta' negozji fl-Ewropa kollha. Madankollu, ir-responsabbiltà aħħarija għat-trasferiment dejjem tkun tal-intraprenditur.

2.6. Il-bidla b'suċċess tas-sjieda tista' twassal għal negozju aktar reżiljenti, innovattiv u kompetittiv. Meta n-negozji b'sidien ġodda jadottaw aktar mudelli ta' negozju ekoloġiċi u diġitali, it-trasferimenti ta' negozji jikkontribwixxu wkoll għat-tranżizzjoni ekoloġika u diġitali tas-settur tal-MSMEs.

2.7. Il-pandemija tal-COVID-19 ħarġet fid-dieher ukoll il-ħtieġa li tissaħħaħ ir-reżiljenza tan-negozji Ewropej u li jiġi żgurat ippjanar ta' tħejjija aħjar. Il-kumpanija u l-mudell kummerċjali tagħha għandhom ikunu b'saħħithom u reżiljenti għal xokkijiet esterni biex it-trasferiment ikun ta' suċċess. Is-saħħa finanzjarja u r-reżiljenza jżidu l-possibbiltajiet ta' trasferiment b'suċċess.

3. **Sfond**

3.1. It-trasferimenti ta' negozji ilhom parti mill-politika tal-UE dwar l-intraprenditorija sa mill-bidu tad-disgħinijiet. Fl-1994, il-Kummissjoni Ewropea abbozzat Rakkomandazzjoni ([6]) biex ittejjeb il-kundizzjonijiet qafas fl-Istati Membri għat-trasferimenti ta' negozji. Din ir-rakkomandazzjoni pproponiet sensiela ta' miżuri għall-Istati Membri biex itejbu s-sitwazzjoni għan-negozji li jkunu qed iħejju għal trasferiment. Dawn il-miżuri jinkludu attivitajiet ta' sensibilizzazzjoni u ta' tħejjija, it-titjib tal-ambjent finanzjarju għat-trasferimenti ta' negozji, il-ftuħ ta' perkorsi legali għar-ristrutturar, il-provvediment ta' mezzi legali biex tiġi żgurata l-kontinwità tas-sħubija f'każ ta' mewt ta' msieħeb jew sid, l-iżgurar li t-taxxi fuq il-wirt jew id-donazzjonijiet ma jxekklux it-trasferimenti ta' negozji u l-iffaċilitar tat-trasferiment lil partijiet terzi permezz ta' regoli adegwati tat-taxxa.

3.2. Minn dak iż-żmien 'il hawn, il-KE rrevediet ir-Rakkomandazzjoni fl-2006 u ppubblikat il-Komunikazzjoni ([7]) *L-Implimentazzjoni tal-Programm Komunitarju ta' Liżbona għat-Tkabbir u l-Impjiegi: Trasferiment tan-Negozju — Kontinwità bis-saħħa ta' bidu ġdid*. Ir-reviżjoni enfasizzat li l-implimentazzjoni tar-Rakkomandazzjoni tal-1994 għadha teħtieġ aktar sforzi. Minbarra s-sejħa għall-implimentazzjoni tar-Rakkomandazzjoni tal-1994, il-Komunikazzjoni tal-2006 għamlet aktar rakkomandazzjonijiet għall-promozzjoni tat-trasferiment ta' negozji bħaż-żieda tal-attenzjoni politika mogħtija lit-trasferimenti ta' negozji, l-għoti ta' appoġġ speċjalizzat u l-mentoraġġ, l-organizzazzjoni ta' swieq trasparenti tat-trasferiment, u l-implimentazzjoni ta' infrastruttura ta' appoġġ nazzjonali, reġjonali u lokali biex jitrawmu t-trasferimenti.

3.3. Fl-2013, il-KE evalwat il-progress tar-rakkomandazzjonijiet tal-2006. Il-konklużjoni ġenerali kienet li ma sarx biżżejjed progress fl-implimentazzjoni ta' miżuri biex jittejjeb il-qafas għat-trasferimenti ta' negozji mill-Komunikazzjoni tal-2006 'l hawn. In-nuqqasijiet elenkati fl-evalwazzjoni kienu f'oqsma bħall-arranġamenti tat-taxxa għal partijiet terzi jew impjegati jew fl-għoti ta' appoġġ dedikat u inizjattivi finanzjarji. L-evalwazzjoni indikat ukoll li t-trasferimenti ta' negozji ma ngħatawx biżżejjed attenzjoni politika fil-livell tal-UE jew tal-Istati Membri, b'kuntrast mal-politika dwar in-negozji ġodda.

([5]) Komunikazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea: L-implimentazzjoni tal-Programm Komunitarju ta' Liżbona għat-Tkabbir u l-Impjiegi Trasferiment tan-negozju — Kontinwità bis-saħħa ta' bidu ġdid, 2006, COM(2006) 117 final, p. 4.

([6]) Commission Recommendation of 7 December 1994 on the transfer of small and medium-sized enterprises (94/1069/EC) (mhux disponibbli bil-Malti).

([7]) Komunikazzjoni tal-KE, L-implimentazzjoni tal-Programm Komunitarju ta' Liżbona għat-Tkabbir u l-Impjiegi Trasferiment tan-negozju — – Kontinwità bis-saħħa ta' bidu ġdid, 2006, COM(2006) 117 final.

3.4. Fl-2020, il-KE ppubblikat Strateġija tal-UE għall-SMEs ([8]) li tikkonferma mill-ġdid l-impenn tagħha biex tkompli taħdem biex tagħmel it-trasferimenti ta' negozji aktar faċli u biex tappoġġja lill-Istati Membri fl-isforzi tagħhom biex jistabbilixxu ambjent tan-negozju favur it-trasferiment. Dan l-aħħar, il-KE ffukat fuq it-titjib tal-bażi ta' evidenza tat-trasferimenti ta' negozji, billi ppubblikat rapport fl-2021 ([9]). L-azzjonijiet tal-KE u l-prattiki tajba ffinanzjati mill-UE jistgħu jiġu segwiti fuq is-sit web tal-KE ([10]).

3.5. Il-KESE rrikonoxxa wkoll l-importanza tat-trasferimenti tal-MSMEs u qed jappella għal miżuri rapidi li jiffaċilitawhom u jissemplifikawhom b'kost raġonevoli ([11]). Fl-Opinjoni tiegħu dwar l-Istrateġija tal-UE għall-SMEs, il-KESE jappella wkoll biex tingħata attenzjoni speċjali lit-trasferimenti transfruntiera tal-MSMEs ħalli jiġu indirizzati l-ispejjeż għoljin assoċjati ma' dawn it-tranżazzjonijiet u d-differenzi sostanzjali bejn ir-regolamenti nazzjonali ([12]). L-Opinjoni ta' segwitu tal-KESE dwar l-Istrateġija tal-UE għall-SMEs ([13]) turi l-potenzjal ta' trasferimenti ta' negozji b'suċċess biex in-negozju jsir aktar diġitali u sostenibbli, f'konformità mal-għanijiet ta' tranżizzjoni doppja tal-UE.

4. **Kummenti ġenerali**

4.1. It-trasferimenti ta' negozji huma suġġett dejjem aktar importanti għall-MSMEs minħabba d-demografija Ewropea u l-intraprendituri li qed jixjieħu. Madwar 90 % tat-trasferimenti ta' negozji jsiru f'mikrokumpaniji ([14]).

4.2. Iż-żieda fl-għadd ta' trasferimenti ta' negozji b'suċċess għandha benefiċċji immedjati għall-ekonomija Ewropea. Meta mqabbla ma' negozji ġodda, in-negozji trasferiti b'suċċess għandhom prestazzjoni aħjar f'termini ta' sopravivenza, fatturat, profitt, innovazzjoni, u impjiegi ([15]). Skont il-Kummissjoni Ewropea, il-kumpaniji eżistenti jikkonservaw medja ta' ħames impjiegi filwaqt li negozju ġdid jiġġenera biss żewġ impjiegi bħala medja ([16]). Il-promozzjoni tat-trasferimenti ta' negozji hija għalhekk l-aħjar promozzjoni possibbli għat-tkabbir intraprenditorjali.

4.3. It-trasferimenti ta' negozji jissalvagwardjaw in-nisġa soċjali taż-żoni rurali fejn ikun hemm preżenza qawwija ta' MSMEs; huwa stmat li mill-inqas terz tal-MSMEs Ewropej jinsabu f'żoni rurali. Huma jiżguraw il-koeżjoni ekonomika u soċjali ta' dawn iż-żoni permezz tas-servizzi tagħhom liċ-ċittadini, lill-konsumaturi u lill-attivitajiet ekonomiċi lokali kif ukoll permezz tal-impjiegi li jipprovdu ([17]). It-trasferimenti ta' negozji jgħinu biex jiġi evitat it-telf ta' għarfien espert tal-artiġjanat lokali. Ħafna drabi, l-artiġjanat lokali u s-settur tal-bejgħ bl-imnut jikkontribwixxu b'mod pożittiv għal għażla diversa tal-konsumatur fis-suq, u joffru alternattiva għal ktajjen tal-bejgħ bl-imnut uniformi. Għall-konsumaturi, trasferiment li jirnexxi jfisser servizzi u prodotti kontinwi u ta' spiss imtejba. L-iżvilupp ta' ekosistemi ta' trasferiment ta' negozji li jiffunzjonaw tajjeb u servizzi ta' appoġġ huwa essenzjali għall-preservazzjoni tal-għajxien u l-ekonomiji ta' żoni monoindustrijali u rurali, li għandhom importanza speċifika speċjalment għas-settur agrikolu u tal-ipproċessar tal-ikel. It-trasferimenti b'suċċess joffru wkoll triq biex jitħaffef il-pass tat-tranżizzjoni doppja fiż-żoni rurali permezz ta' trasformazzjoni mibdija permezz ta' bidla fis-sjieda. Il-KESE jemmen li l-iżvilupp ta' ekosistemi ta' trasferiment ta' negozji u servizzi ta' appoġġ għandu jkun parti mill-implimentazzjoni tal-viżjoni fit-tul tal-UE għaż-żoni rurali u tal-Pjan ta' Azzjoni Rurali.

([8]) Komunikazzjoni tal-KE, Strateġija għall-SMEs għal Ewropa sostenibbli u diġitali, 2020, COM(2020) 103 final.
([9]) KE, Aġenzija Eżekuttiva għall-Intrapriżi Żgħar u Medji, Improving the evidence base on transfer of business in Europe (Titjib tal-bażi ta' evidenza dwar it-trasferiment ta' negozji fl-Ewropa): rapport finali, Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet, 2021 (mhux disponibbli bil-Malti).
([10]) ec.europa.eu/growth/smes/supporting-entrepreneurship/transfer-businesses_en
([11]) ĠU C 197, 8.6.2018, p. 1.
([12]) ĠU C 429, 11.12.2020, p. 210.
([13]) ĠU C 194, 12.5.2022, p. 7.
([14]) KE, EASME, Improving the evidence base on transfer of business in Europe (KE, EASME, Titjib tal-bażi ta' evidenza dwar it-trasferiment ta' negozji fl-Ewropa): rapport finali, Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet, 2021 (mhux disponibbli bil-Malti).
([15]) Tall, Varamäki & Viljamaa: Business Transfer Promotion in European Countries, Seinäjoki 2021, p. 8.
([16]) Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej (2006), Trasferiment tan-negozju — Kontinwità bis-saħħa ta' bidu ġdid, Brussell, p. 3.
([17]) SMEunited, Position on long-term vision for the EU's rural area, April 2022.

4.4. Il-promozzjoni tat-trasferimenti ta' negozji hija ta' benefiċċju wkoll għall-impjegati peress li tippreserva l-impjiegi u l-kontinwità tan-negozju. Fl-MSMEs b'mod partikolari, l-impjegati huma l-aktar assi ta' valur li jiġi ttrasferit lis-sjieda l-ġdida. Għalhekk, huwa importanti li jiġi żgurat il-benesseri tal-impjegati fil-każ ta' trasferimenti ta' negozji. Ħafna drabi, sidien ġodda javviċinaw it-trasferiment b'entużjażmu biex jiżviluppaw u jkabbru n-negozju. Dan ifisser ukoll perspettivi futuri aħjar għall-impjegati f'termini ta' kontinwità tal-impjieg u żvilupp professjonali. Il-KESE jħeġġeġ lill-Istati Membri jikkondividu l-aħjar prattiki fir-rigward tat-trasferimenti fejn l-impjegati jistgħu jkomplu jaħdmu u jiżviluppaw l-attivitajiet billi jieħdu f'idejhom l-intrapriża tagħhom, pereżempju fil-forma ta' kooperattiva u forom oħra ta' intrapriża fl-ekonomija soċjali li jkunu proprjetà ta' ħaddiema ([18]) li wrew ir-reżistenza tagħhom għal sitwazzjonijiet ta' kriżi. Barra minn hekk, il-promozzjoni tad-djalogu soċjali u l-informazzjoni upstream tiffaċilita l-akkwiżizzjonijiet mill-impjegati. Dan huwa konformi mal-Opinjoni tal-KESE INT/925 ([19]), li tenfasizza l-akkwiżizzjoni mill-impjegati bħala prattika tajba għat-tnedija mill-ġdid ta' kumpaniji fi kriżi u t-trasferiment ta' SMEs li s-sidien tagħhom ma jkollhomx suċċessuri.

4.5. Il-promozzjoni tat-trasferimenti ta' negozji għandha tingħata rwol b'saħħtu fil-politiki tal-UE u tal-Istati Membri għall-irkupru u t-tkabbir. Il-KESE japprova l-isforz strateġiku li sar mill-Kummissjoni kif ukoll l-organizzazzjonijiet ta' promozzjoni tat-trasferimenti ta' negozji bħal Transeo ([20]) biex joħolqu ambjent aktar favorevoli għat-trasferimenti fl-Ewropa. Madankollu, għad hemm lok għat-titjib. Il-livell ta' attenzjoni, il-funzjonalità ġenerali attwali tal-ekosistema tat-trasferimenti ta' negozji u l-firxa tal-miżuri ta' promozzjoni tat-trasferimenti ta' negozji jvarjaw b'mod sinifikanti bejn l-Istati Membri. F'ambjent ta' negozju li qed jiżviluppa b'rata mgħaġġla, l-intraprendituri jeħtieġ li jħaddnu opportunitajiet għat-tkabbir, kemm internament kif ukoll permezz ta' akkwiżizzjonijiet. Għandhom jiġu kkunsidrati t-tipi kollha ta' trasferimenti ta' sjieda, inklużi s-suċċessjonijiet tal-familja, ix-xiri sfurzat u l-akkwiżizzjonijiet mill-maniġment, l-akkwiżizzjonijiet strateġiċi, u l-akkwiżizzjonijiet mill-impjegati.

4.6. Sabiex it-tranżizzjoni tal-Ewropa lejn l-ekonomija diġitali u ekoloġika tirnexxi, jeħtieġ li jiġu kkunsidrati l-MSMEs. It-trasferimenti ta' negozji huma mod naturali biex mudell kummerċjali tal-MSMEs jiġi ttrasformat f'wieħed aktar ekoloġiku u aktar diġitali, bħala appoġġ għat-tranżizzjoni diġitali u ekoloġika tagħhom. Il-bidla b'suċċess tas-sjieda tista' twassal għal negozju aktar reżiljenti, innovattiv u kompetittiv. Barra minn hekk, minn perspettiva ta' riżorsi, ix-xiri ta' kumpanija eżistenti bl-assi tal-produzzjoni tagħha ħafna drabi jkun aktar favur l-ambjent mix-xiri ta' oħrajn ġodda.

4.7. Speċjalment meta n-negozju jkun qed jiġi trasferit minn intraprenditur li qed jixjieħ għal wieħed iżgħar, x'aktarx li l-intraprenditur żagħżugħ ikun mgħammar aħjar biex jintegra teknoloġiji ġodda, metodi ta' produzzjoni u mudelli ta' negozju sostenibbli fin-negozju akkwistat. Għalhekk, il-KESE jappella sabiex jiġu żviluppati aktar inċentivi, bħas-sensibilizzazzjoni, is-servizzi ta' konsulenza, il-mentoraġġ u l-aċċess għall-finanzi għat-trasferiment tal-MSMEs lill-intraprendituri żgħażagħ. Barra minn hekk, il-fehim tal-intraprendituri żgħażagħ dwar id-djalogu soċjali jista' jissaħħaħ aktar pereżempju permezz ta' moduli ta' djalogu soċjali fit-taħriġ tal-intraprenditorija. Il-fatt li wieħed jibda bħala intraprenditur permezz tal-akkwist ta' negozju eżistenti għandu jiġi promoss b'mod attiv bħala opportunità li tkun ugwalment attraenti daqslikieku wieħed isir intraprenditur ta' negozju ġdid. Bl-istess mod, għandhom jiġu żviluppati aktar inċentivi għat-trasferimenti ta' negozji għall-intraprendituri nisa, sabiex jiżdied in-numru ta' intraprendituri nisa li bħalissa huwa baxx wisq.

4.8. Fil-biċċa l-kbira tat-trasferimenti ta' negozji hemm bżonn ta' finanzjament estern. Minħabba ż-żieda fir-rekwiżiti regolatorji fis-settur finanzjarju, hemm żewġ strumenti finanzjarji ewlenin li jridu jiġu enfasizzati biex jiġu promossi t-trasferimenti ta' negozji. L-ewwel nett, il-ħtieġa għal kollaterali biex jiġu ffinanzjati pakketti ta' trasferiment ta' negozji hija ovvja. Madankollu, is-sehem dejjem jikber tal-assi tan-negozju huwa immaterjali, u s-settur bankarju huwa meħtieġ jikkonforma ma' regoli dejjem aktar stretti. Kull Stat Membru jeħtieġ operatur jew organizzazzjoni li tipprovdi kollateral għal self bankarju. It-tieni, l-iżvilupp tal-qafas regolatorju tal-UE jżid id-domanda għall-finanzjament tal-ekwità. Hemm diversi xerrejja, li jkunu kkwalifikati biex imexxu n-negozju fil-mira iżda huma nieqsa mill-finanzjament tal-ekwità. Il-KESE jħeġġeġ bil-qawwa lill-KE biex tieħu rwol proattiv fil-promozzjoni tal-iżvilupp ta' dawn iż-żewġ strumenti finanzjarji fl-Istati Membri.

([18]) Pereżempju, kumpaniji proprjetà tal-ħaddiema (sociedades laborales") fi Spanja.
([19]) ĠU C 286, 16.7.2021, p. 13.
([20]) Transeo hija assoċjazzjoni internazzjonali mingħajr skop ta' qligħ li tlaqqa' flimkien esperti fit-trasferimenti u l-akkwiżizzjonijiet ta' negozji żgħar u ta' daqs medju mill-Ewropa u lil hinn.

4.9. Fil-futur, numru dejjem akbar ta' MSMEs tal-familja ser jiġu trasferiti lil partijiet terzi. Biex jattira xerrejja terzi, in-negozju jeħtieġ li jkun fi stat vijabbli, ekonomikament b'saħħtu u attraenti. Aktar ma l-intraprendituri jħejju kmieni għat-trasferiment, aktar ikun ta' suċċess it-trasferiment. L-Istati Membri għandhom iżidu l-attivitajiet ta' sensibilizzazzjoni tagħhom dwar it-trasferimenti ta' negozju u jgħammru lin-negozju u lil organizzazzjonijiet oħra ta' appoġġ biex jippromovu u jassistu t-trasferimenti tal-MSMEs. L-appoġġ ta' Twissija Bikrija offrut lil negozju f'diffikultà finanzjarja jista' jkun importanti wkoll biex tingħata għajnuna lil intraprenditur biex imexxi n-negozju lura lejn triq finanzjarjament vijabbli u jippreparah għal trasferiment. Għalhekk, il-KESE jappella lill-Istati Membri biex jintroduċu u jiżviluppaw aktar mekkaniżmi ta' appoġġ ta' Twissija Bikrija għall-MSMEs.

Studju reċenti dwar il-Promozzjoni tat-Trasferiment ta' Negozji fil-Pajjiżi Ewropej ([21]) juri prattiki ta' promozzjoni tat-trasferimenti ta' negozji fl-Istati Membri li jistgħu jiġu replikati f'pajjiżi oħra. Il-KESE jappoġġja r-rakkomandazzjoni tal-istudju biex l-Istati Membri jistabbilixxu forums nazzjonali għall-partijiet interessati dwar it-trasferimenti ta' negozji, li jirrappreżentaw kemm il-partijiet interessati pubbliċi kif ukoll dawk privati. Il-kooperazzjoni tal-partijiet interessati hija meħtieġa fil-livelli kollha: reġjonali, nazzjonali u internazzjonali. Il-forums dwar it-trasferimenti ta' negozji joffru — permezz ta' djalogu kontinwu bejn l-esperti nazzjonali — approċċ sistematiku u fit-tul għall-promozzjoni tat-trasferimenti ta' negozji u jikkostitwixxu użu aktar effiċjenti tar-riżorsi. Eventwalment, jista' jiġi stabbilit djalogu transfruntier, promoss mill-Kummissjoni Ewropea, bejn forums nazzjonali differenti għall-iskambju tal-aħjar prattiki fil-promozzjoni tat-trasferimenti ta' negozji fl-Istati Membri.

4.10. Il-KESE jirrakkomanda li l-Istati Membri jagħmlu użu sħiħ mit-teknoloġiji diġitali fil-promozzjoni tat-trasferimenti ta' negozji. Il-pjattaformi online għat-trasferimenti ta' negozji li, fil-biċċa l-kbira tal-każijiet, huma proprjetà ta' partijiet interessati privati u ġestiti minnhom, għandhom jiġu żviluppati fl-Istati Membri kollha, u jenħtieġ li jkunu aċċessibbli wkoll għall-mikrokumpaniji u kumpaniji żgħar. Jenħtieġ li jiġu żviluppati interkonnessjonijiet u sinerġiji bejn pjattaformi online differenti fl-Istati Membri u l-KE tista' tiffaċilita l-aċċess għal swieq online differenti fl-Istati Membri. Barra minn hekk, l-għadd ta' trasferimenti transfruntiera tan-negozji fost in-negozji ż-żgħar qed jiżdied. Kooperazzjoni mtejba bejn il-pjattaformi online nazzjonali tkun mod kosteffettiv biex in-negozji ż-żgħar ikunu jistgħu jiskopru sidien potenzjali fi Stati Membri oħra.

4.11. It-tfassil ta' politika Ewropea b'suċċess dwar it-trasferimenti ta' negozji jeħtieġ titjib fil-ġbir tad-data. Sal-lum, id-data dwar it-trasferimenti ta' negozji hija frammentata u mhux komparabbli. Il-KESE jirrakkomanda li l-Kummissjoni u l-Istati Membri jieħdu l-passi ssuġġeriti biex itejbu l-bażi tad-data dwar it-trasferimenti ta' negozji. Dawn il-passi ġew deskritti fir-rapport reċenti *Improving the evidence base on transfer of business in Europe (Titjib tal-bażi ta' evidenza dwar it-trasferiment ta' negozji fl-Ewropa)* ([22]). Il-KESE jirrakkomanda wkoll l-iżvilupp ta' barometru għat-trasferimenti ta' negozji fl-UE kollha, li jirrapporta darba kull erba' snin, biex jipprovdi kontribut għal tfassil ta' politika bbażat fuq l-evidenza abbażi ta' data mtejba. Għandhom jiġu kkunsidrati wkoll diversi inizjattivi ta' sensibilizzazzjoni, bħat-twaqqif ta' ġimgħa nazzjonali u/jew Ewropea għat-trasferimenti ta' negozji.

4.12. Il-KESE jissuġġerixxi li, minbarra l-iżvilupp ta' ġbir aħjar tad-data, il-Kummissjoni għandha tirrevedi regolarment is-sitwazzjoni tat-trasferimenti ta' negozji fl-Ewropa. L-Assemblea annwali tal-SMEs tal-UE għandha tintuża bħala diskussjoni regolari u bħala forum għall-iskambju tal-esperjenza għat-trasferimenti ta' negozji fil-każ tal-MSMEs.

Brussell, il-21 ta' Settembru 2022.

Christa SCHWENG
Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew

([21]) Tall, Varamäki & Viljamaa: Business Transfer Promotion in European Countries, Seinäjoki 2021, p. 8.

([22]) Kummissjoni Ewropea, Aġenzija Eżekuttiva għall-Intrapriżi Żgħar u Medji, Improving the evidence base on transfer of business in Europe (Titjib tal-bażi ta' evidenza dwar it-trasferiment ta' negozji fl-Ewropa): rapport finali, Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet, 2021 (mhux disponibbli bil-Malti).